

*Ю.М. Денисенко,
О.М. Кошак, к.н. із соціальних комунікацій
(Національний авіаційний університет, Україна)*

Слово-сполох Ганни Гайворонської

*Творчість є дієвим способом осмислення трагічних подій, пов'язаних з війною.
Через вірші поети намагаються висловлювати свої сильні почуття та емоції,
зрештою — до вселодської трагедії.[3]*

З дитинства у Ганни Гайворонської на Луганщині було російськомовне оточення. Навіть почала писати вірші російською. Але у свої 25 років усвідомила, що вона українка і вирішила творити виключно українською мовою. Ганна вирізнялась з-поміж інших однолітків, несла рідне слово до лугарів. Саме за це тодішній власний кореспондент «Українського радіо» в Луганській області Олександр Кошак “охрестив” її білою ластівкою Донбасу.

Поетеса з гордістю несе своє поетичне ім'я по життю, пишається ним. Для неї воно важить дуже багато, бо як назвеш поета - так він і відбудеться. Цей творчий псевдонім окрилив Ганну Гайворонську і надихнув на майбутні творчі звершення.

Я біла ластівка Донбасу.

Я не така, як чорні ластівки.

І небеса - життя мого окрасу

Я обживаю змалку залюбки». [1]

Ганна Гайворонська обожає сонце. Вона “заряджається”, надихається від нього. Цими днями вийшла друком збірка її поезій «Ключі від сонця». На думку авторки, «це ключі від неба і землі, від кожної щасливої днини, ключі від натхнення, від поезії. Усі ми в цьому світі живемо під сонцем».[1]

«Коли світить сонце, у мене чудовий настрій, все ладиться, є сила, є енергія. А коли його немає - мені сумно. Я дитина сонця», - жартує поетеса.

«Я неначе розгорнута книга.

Сонце пише в мені письменна.

Я – це ніжність, печаль і інтрига.

Я – це жінка. І просто вона».

Природа відіграє не останню роль в житті поетеси. Вона любить літнього дня купатися в річці Красній, що на Кремінщині. Прогулюватись хвойними берегами та слухати природу: як вона дзюрчить, щебече, як розквітає. Серпень найбільше їй до душі.

«У літа тепле трав'яне крило

І повні кубахи пухкого очерету.

А в мене вже від серця відлягло –

Краса оновлює й підживлює поета». [1]

У своїх творах поетеса оспівує красу рідного краю. Її вірші сповнені

життєдайної сили, тепла та любові. Її творчість розбирають на цитати, нерідко рядки з поезій стають крилатими: «Луганщина – світанок України!» Хіба можна сказати влучніше? «Соняшник - це маленьке сонце і воно світить на моїй книжці «Ключі від сонця»», - радіє поетеса.

Ганна Андріївна людина набожна. Свого часу вона створила молодіжний християнський театр «Божі діти». Ця неймовірна жінка написала 10 вистав про святих у віршах. Також вона видала цілу збірку присвячену Богові.

«Бог відіграє у моєму житті велику роль. Господь мене вивів із бездуховної Луганщини, показав увесь світ, усю Україну. Все що в мене є найкращого завдячую моєму Господу, бо я знаю, що він мене любить. Свою доню нарекла ім'ям Ангеліна-Богдана, бо мені її подарував Господь», - говорить поетеса.

Якщо письменник – це творець прозових творів, особливої художньої реальності, в якій події, герої, їх дії і судження є відображенням світосприйняття автора, представленого читачам у вигляді творчо переосмисленої картини буття, то поет – це автор віршів, поем і інших поетичних творів. У більш широкому значенні поет – творча особистість, наділена здатністю сприймати світ у поетичних образах і відтворювати їх у віршованих жанрах.[2]

У долю Ганни Гайворонської, як і в життя мільйонів українців, безцеремонно ввірвалася війна. Страшна, кривава, руйнівна і принесла з собою горе, сльози та смерть. Російські військові не мають жалю а ні до дітей, ні до жінок, ні до стареньких. Для окупантів немає нічого святого. Особливої уваги заслуговують вірші, написані від початку війни, під час обстрілів, в холодній квартирі невеличкого міста Кременна, що на Луганщині, а також під час евакуації, далеко від рідного краю.

«Бахкають снаряди і скрегочуть «Гради»

І сирени виють на чийсь біду.

По дорозі зимній, ранньою весною,

В українську церкву я до Бога йду.

А навкруг нікого – поховались люди.

В Прощену неділю «Господи прости»,

Я йду до Бога, переляк повсюди,

Може наздогнати куля з висоти».[1]

Ганну Андріївну переповнює почуття болю і страждання за Україну. Треба було його виплеснути, щоб не збожеволіти в цьому страшному стані.

«Коли я писала мені ставало легше. Я знала, що я пишу для України, пишу для земляків-лугарів. Вірші мене рятували, рятувала поезія», - щиро зізнається поетеса.

«То скільки ж, Боже, треба ще смертей,

Аби ти зглянувся й закрив нам небо синє?

Дитяча сотня українська в небо лине.

Планета в криках зраних дітей».

Серед усього цього страхіття живе людська доброта, яка змушує серце розриватись, а душу – вірити в краще. Під час окупації в Кременній, люди

вистоювали великі черги за хлібом. А про смак молока на губах люди тільки мріяли. І це теж була її буденність.

«Бабуся, як пір'їночка легка.

Голосить: - дайте, люди, молока.

За хлібом черга довга, як ріка,

Нема ні в кого літри молока.

Хтось хліба дав, а хтось м'який калач.

Але бабуся знову вдарив плач.

- У мене правнучок – голодне янголя,

Ще їсти не навчилося маля.

Убито маму. Тато у військах.

Корів порізано – немає молока.

Кричить, аж синіє від голоду маля.

Немає грошей, їжі і «вугля».

Та ми із дідом якимось переждем,

Навалу ізвергів. Ми з дідом не помрем.

Й шукає хустку мокру знов рука.

- Немає для маляти молока.

І вийшло з черги молоденьке і худе,

Притиснуло бабуся до грудей.

- Я дам малому молоко й життя.

Я погодую і твоє дитя». [1]

Ганна Андріївна вийшла з Кременної останнім евакуаційним автобусом. Вона взяла з собою лише найцінніше: нагороди та прикраси, які власноруч зробила для неї донька Ангеліна-Богдана. Увесь цей час Ганна Гайворонська не переставала писати. У її творах відобразилось все побачене та пережите. Творчість не дає їй опустити руки, зміцнює її віру в перемогу України.

«Мене заряджає все: і щастя України, і її трагедія, її досягнення і її рани. Мене все заряджає, бо я, як соняшник, повертаюся за сонцем-Україною, бо там, де вона, там і я. Їй погано - і мені погано, їй добре – мені добре. Ця енергія в мені, вона вихлюпус через край, вона вся пов'язана з долею Батьківщини. Україна обов'язково перемає!. Все буде Україна!», - переконана поетеса.

Список літератури

1. Ганна Гайворонська Ключі від сонця : поезія. - Вінниця : ТВОРИ. 2022. - 184 с.
2. <https://dovidka.biz.ua/riznitsya-mizh-poet-ta-pismennik>
3. <https://armyinform.com.ua/2022/04/06/ponad-10-tysyach-zayavok-virshiv-napysaly-poety-z-pochatku-voyennyh-dij-mkip/>